

Regeringskansliet
Kriminalpolitiska enheten
Dnr Ju2021/02425

Remissvar över betänkandet SOU 2021:49 Kommuner mot brott (Ju2021/02425)

Sammanfattning

Länsstyrelsen Östergötland tillstyrker förslaget att en lag om kommunernas brottsförebyggande ansvar införs.

Länsstyrelsen Östergötland önskar göra följande medskick:

- Bestämmelser om kommunernas brottsförebyggande ansvar i socialtjänstlagen, skollagen och plan- och bygglagen är påkallade för att underlätta och påskynda implementeringen av ett sektorsövergripande arbete och skapa en helhetsbild av det brottsförebyggande arbetet inom kommunerna.
- Det är av vikt att samtliga diskrimineringsgrunder inkluderas och förtydligas i kommunernas ansvar för lägesbilsarbetet.
- Det är viktigt att säkerställa att kommunerna ges ekonomiska förutsättningar att fullfölja lagen. Likaså behöver Brå och länsstyrelserna tillräckliga ekonomiska förutsättningar att kunna utföra sina uppdrag.

Länsstyrelsens synpunkter och medskick

Behovet av lagstiftning

För att lika förutsättningar för ett effektivt brottsförebyggande arbete ska säkerställas i hela landet behöver det finnas ett lagstadgat krav att arbeta brottsförebyggande. Länsstyrelsen Östergötland bedömer att föreslagen lagstiftning kan leda till att frågan aktualiseras och sprids på fler nivåer och i fler sektorer inom kommunen, vilket enligt vår bedömning bör underlätta för den enskilde brottsförebyggande samordnaren att fullfölja sitt uppdrag.

Enligt vår bedömning kommer föreslagen lagstiftning genom kraven på grundliga lägesbilder av aktuell brottsproblematik även kunna bidra till ett utökat främjande och tidigt förebyggande arbete och därigenom motverka att brottslighet utvecklas.

Lagförslagets utformning

Lagförslaget i betänkandet fokuserar på vilket sätt en kommun ska arbeta, det vill säga att arbetet ska vara kunskapsbaserat och ske i samverkan, vilket Länsstyrelsen Östergötland finner lämpligt. Att lagstadga om kunskapsbaserat arbete underlättar enligt vår bedömning implementeringen av arbetssättet, vilket i sin tur ger kommunerna bättre underlag och

möjligheter att utföra ett effektivt brottsförebyggande arbete. Samverkan i det brottsförebyggande arbetet har breddats i vårt län under de senaste åren, men många aktörer återstår att involvera och att samordna arbetet med. Länsstyrelsen Östergötland ser positivt på att lagförslaget inte ställer för höga krav på kommunerna eller i detalj styr vad de ska arbeta med.

5.2.1 Social prevention

Betänkandet lyfter fram att ett brett och tidigt föräldraskapsstöd ofta framhålls som viktigt i brottsförebyggande sammanhang. Länsstyrelserna har idag ett uppdrag kring föräldraskapsstöd som sträcker sig till och med 2021. Länsstyrelsen Östergötland vill i sammanhanget påpeka vikten av en förlängning och att en utökning av uppdraget kan vara en viktig del i det brottspreventiva arbetet.

Betänkandet lyfter även den så kallade preventionsstjärnan som Länsstyrelsen i Stockholm tagit fram samt att tidigt främjande och förebyggande arbete kan få effekter på många problemområden samtidigt. Flera länsstyrelser har påbörjat utvecklingsarbete kring detta. Länsstyrelsen Östergötland tycker att det är viktigt att man tar del av folkhälsopiloternas (Dnr S2018/04690/FS) erfarenheter och skulle gärna se att länsstyrelserna får uppdrag kring ett tidigt främjande och förebyggande arbete kring barn och ungas uppväxtvillkor.

10.3 Kommunerna bestämmer själva vilka brottsförebyggande åtgärder som ska vidtas

Länsstyrelsen Östergötland ser positivt på att lagförslaget inte detaljstyr kommunernas arbete. Samtidigt vill vi avstyrka betänkandets bedömning att det inte är påkallat att införa bestämmelser om kommunernas brottsförebyggande ansvar i socialtjänstlagen, skollagen och plan- och bygglagen. Vi ser att sådana tydliggörande bestämmelser skulle underlätta och påskynda implementeringen av ett sektorsövergripande arbete och skapandet av en helhetsbild av det brottsförebyggande arbetet inom kommunerna.

11.5 Uppföljning av lagens tillämpning

Länsstyrelsen Östergötland tillstyrker utredningens förslag. Vi anser att Brå bör ansvara för uppföljning av lagens tillämpning och att länsstyrelserna är rätt instans att stötta Brå i frågan.

12.2.1 Strategiskt stöd

Länsstyrelsen Östergötland tillstyrker utredningens förslag. Vi anser att länsstyrelserna har rätt möjligheter att bistå Brå i utvecklandet av strategiskt stöd med anledning av den nya lagens krav.

12.2.2. Operativt stöd

Länsstyrelsen Östergötland tillstyrker förslaget om ett utvecklat uppdrag för länsstyrelserna i att ge operativt stöd till kommunerna. Samtidigt anser vi att det är viktigt att länsstyrelsernas uppdrag inte förändras på så sätt att det går ut över det strategiska uppdrag vi har idag. Det är därför en förutsättning att mer resurser tillförs. Länsstyrelsen tillstyrker därmed förslaget om att länsstyrelserna tilldelas ökade resurser för att utveckla det operativa stödet till kommunerna.

15.5.2 Länsstyrelsernas stöd

Länsstyrelsen Östergötland vill understryka vikten av att länsstyrelsernas stöd är anpassat efter behov och förutsättningar hos de enskilda kommunerna i länet.

Länsstyrelsen ställer sig bakom att finansieringen av länsstyrelserna ska öka för att bidra till att intentionerna med lagen uppnås. Länsstyrelsen föreslår att länsstyrelserna utöver utredningens förslag tilldelas verksamhetsmedel för att säkerställa att exempelvis utbildning och kompetensutvecklingsinsatser kan genomföras.

15.10-11 Övriga konsekvenser

Länsstyrelsen Östergötland finner det av vikt att samtliga diskrimineringsgrunder inkluderas och förtydligas i lagförslag och konsekvensanalys.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Ann Holmlid med Sara Nielsen, brottsförebyggande samordnare som föredragande.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även följande deltagit: Linda Pergelius Thorbjörnsson, enhetschef, Åsa Hedberg, koordinator social hållbarhet, Karin Linkhorst, jämställdhetsutvecklare, Alexandra Nörby, samordnare för mänskliga rättigheter, Johan Landstedt, utvecklingsledare våld i nära relationer.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.